

vi i sin Tid, i den grundlovgivende Rigsforsamling, have gjort Bessendisskab med. Naar man har saadanne Indlingsideer, er man ikke tilbøielig til at vige bort fra dem. Det er nu naturligt, at Rigsraadet nødtigt vil sige Nei og derved paadrage sig det Ansvar, som er forbundet med at forhindre en forøvrigt gavnlig Lovs Udgivelse. Derfor troer jeg, at denne Bestemmelse er betænkelig, jeg troer, at den vil fordærve den constitutionelle Udvikling, og jeg troer i Grunden ikke, at Ministeriet kan sætte saa særdeles Priis paa den. Jeg troer, at Getkammersystemets Mangler vilde kunne høves alene derved, at der forbeholdtes Ministeriet Eneret til at stille Endringsforslag ved 3die Behandling; men dette er noget ganske Andet, end hvad der er bestemt i Udkastet, thi isaaftald vilde Forsamlingen have Valget mellem sine egne ved anden Behandling vedtagne Endringsforslag og Ministeriets, men her er Afgangen til at holde fast paa sine egne Endringer bleven Forsamlingen affaaeren. Der er endnu en anden Ulempe ved den samme Bestemmelse, nemlig den, at dersom et Ministerium gaar af, fordi Rigsraadet siger Nei til en Lov, saa maa Loven ligge, til Rigsraadet kommer sammen næste Gang, og der kan altsaa foranlediges 2 Aars Ophold; naar derimod et Ministerium gaar af, fordi Rigsraadet vedtager en Lov i en anden Form end den, hvori Ministeriet har forelagt den, saa kan det nye Ministerium sætte Loven i Kraft, saaledes som den er vedtagen; den ligger da færdig. Jeg skal endelig tillade mig at gøre opmærksom paa, at det er Initiativets Mangel, der gjør de midlertidige Bestemmelser betænelige; jeg troer vissefelig ikke, at Faren ved dem er saa stor, som af flere ærede Talere er antydet, men Loven om Regnskabsretten f. Ex. er dog et saa vanskeligt Arbejde, at der let kan hengaae flere Aar, før den kommer ud. Denne Betænkelighed vilde imidlertid høves, hvis Forsamlingen havde Initiativ.

Det er disse 2 Mangler ved Udkastet, der især gjør mig det meget betænkeligt at sige Ja, og jeg har derfor opkastet mig det Spørgsmaal: hvad vil da et Nei føre til? Det Ønske at faae Thinget opløst, isald et Nei blev Ma-

foritetens Svar, er fra flere Medlemmers Side udtalt, ja endog stærkt ubhøvet, men jeg maa tilstaae, at ihvorvel jeg ogsaa ønskede at have hørt mine Valgeres Mening om denne Sag, dengang jeg for et Par Maaneder siden stillede mig til Valg, saa troer jeg dog ikke, at en Oplosning i dette Døielik vilde være gavnlig, thi jeg troer, at Sagen derved i en ikke ringe Grad vilde vanskeliggjøres. Man vilde tage et bestemt Punkt, nemlig Valgsystemet, og gøre det til Seltraab over hele Landet, og naar man gjør noget Saadant, maa man stille Sagen meget skarpt, og man kan derved let binde sig ved saadanne Udtalelser, at man, naar man kommer her tilbage til Rigsdagen og stilles ligeoverfor Forholdene, kan være overmaade forlegen. I alt Fald troer jeg ingenlunde, det er sikkert, at Udfaldet af en Oplosning vilde vise, at Majoriteten i Folket vil, at Udkastet skal forkastes; thi jeg troer, at den meest almindelige Stemning er den, at man er træt af det hele lange Forfatningsarbejde, der nu har været lige siden Kundgjørelsen af 28de Januar 1852, man ønsker en Ende, og Mange ere derfor tilbøielige til at slaae Meget af. Den anden Følge, et Nei kunde have, er naturligvis Ministeriets Afgang, og det er jo fra Ministeriets Side antydet, at det er det, som for Døielikket staaer for dem som det Nærmeste. Dette vil jeg ogsaa ansee for et mindre ønskeligt Resultat; thi det er uvisst, hvem der vil blive deres Eftermand. Jeg har en heel Deel Tillid til Ministeriet, men det vil ikke fornærme Ministrene, naar jeg siger, at jeg dog troer, der foruden det kunde sammensættes mere end eet Ministerium, som kunde fuldkommen gøre os Fyldest, men jeg troer som sagt, at det er meget uvisst, om saadanne Mænd vilde faae Magten i Hænde. Jeg troer, at der er tilstede en vis Stræben efter at føre Magten over til en anden Side — jeg vil dermed slet ikke nærmere betegne Røgen, men jeg har Grund til at troe, at der tænkes paa nogle af de gamle Ministre, eller deres Benner, og det vilde jeg ansee for meget farligt. Derfor er jeg altsaa kommen til det Spørgsmaal: men er der da virkelig ingen anden Vej at gaae? — Ministeriet har erklæret, at et betinget Ja er et Nei, og det